

Suhdannenäkymät: kauppa ja liike-elämän palvelut, matkailu- ja ravintola-ala sekä teollisuus ja rakentaminen

Toimialaennuste 2022-2023

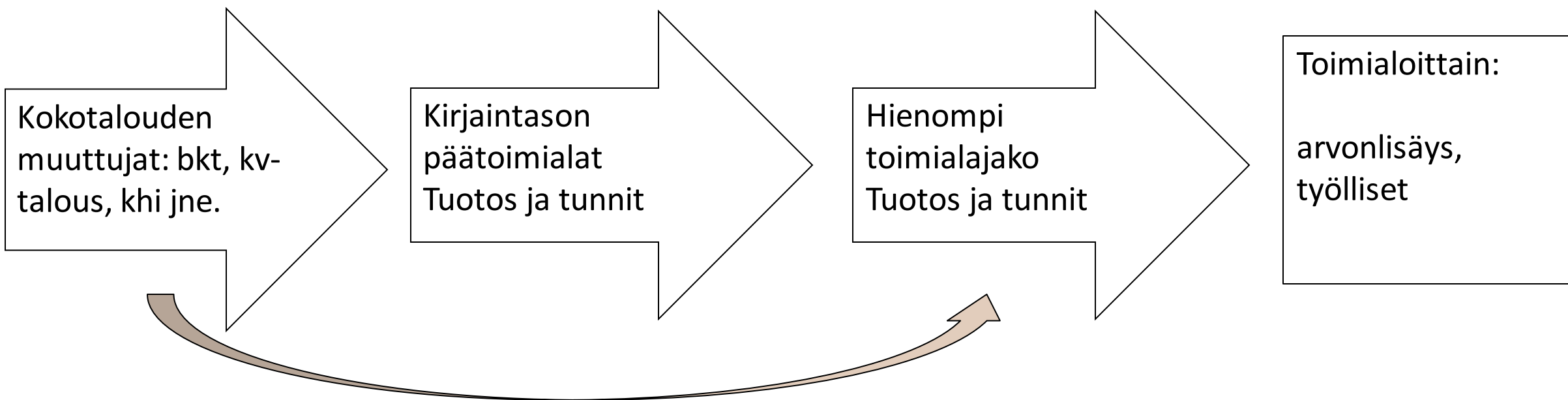
Taustaa

- Labore (PT) tuotti toimialaennusteen vuosina 2009-2016
- Nyt 2 kerta, kun tehdään uudistettu versio
- Ennusteet pohjautuvat ekonometriseen mallinnukseen
 - Mallia uudistettu
 - Mallia selkeytettiin ja keskityttiin siihen, että se tuottaisi tarkkoja ennusteita
- Nyt raportin sisältö laajempi
 - Erillistekstejä, joissa keskitytään tiettyyn asiaan/toimialaan tarkemmin

Ennustemalli

- Hyödynnetään ekonometrisiä malleja VARX, ARIMAX ja ARDL
- Mallin valinnassa hyödynnetään sitä, miten hyvin malli näyttäisi ennustavan historiassa – simuloidaan ennustetilanne

Toimialaennuste - taustaa

- Laboren ennusteen mukainen BKT:n kasvu
2022: 1,8 % 2023: 1,5 %
- Alkuvuonna kasvu vahvaa
- Ukrainan sota heikentää kasvua loppuvuonna
 - 1,5-2,0 prosenttiyksikköä vuonna 2022
- Pandemia – kohdellut aloja hyvin erilaisesti
- Osa aloista palautuu vielä tänä vuonna
- Ukrainan sodan vaikutukset ennen kaikkea teollisuuteen

Toimialaennuste - toimialat

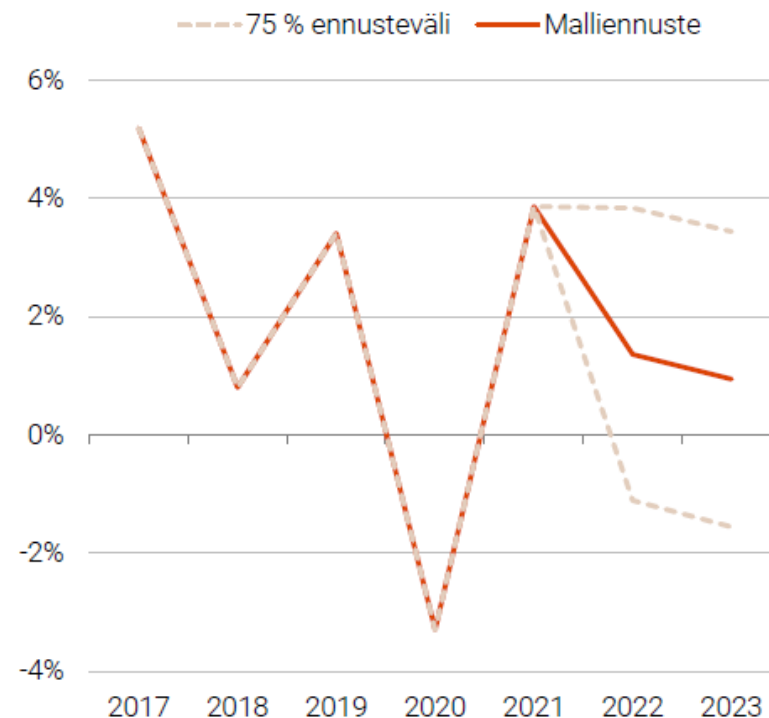
- Toimialaennuste kattaa seuraavat päätoimialat: Teollisuus C, Rakentaminen F, Kauppa G, Kuljetus ja varastointi H, Informaatio ja viestintä J, Ravitsemis- ja matkailuala I, Rahoitus- ja vakuutustoiminta K, Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta M ja Hallinto- ja tukipalvelutoiminta N.
- Muodostavat n. 60 prosenttia koko talouden työllisistä ja tehdyistä tunneista
- Noin 70 prosenttia koko talouden tuotoksesta ja 60 prosenttia arvonnisäyksestä
- **Tuotoksen volyyymi** = karkeasti ottaen liikevaihdon kehitys josta poistettu hintojen nousu
- **Arvonnisäyksen volyyymi** = tuotos-välituotekäyttö = palkat ja palkkiot (ml. henkilösivukulut) + voitot + poistot ja arvonalentumiset
- **Välituotteet** = materiaalit ja palvelut joita käytetään tuotannossa

Teollisuus

- Alkuvuonna kasvu voimakasta
- Maailmantalouden vahva vire ja pandemiasta palautumien kasvun taustalla
- Ukrainan sodan vaikutukset suurimmat teollisuuteen
- Arviolta 1,5-2,0 prosenttiyksikköä

KUVIO 1. TEHDASTEOLLISUUS (TOL C), TUOTOKSEN VOLYYMIN KASVUENNUSTEET 2022–2023

Lähde: Tilastokeskus, Labore

	Malliennuste (%)			Korjattu ennuste (%)	
	2021	2022	2023	2022	2023
Teollisuus (TOL C)					
Tuotos	3,9	1,4	0,9	-	-
Tunnit	-2,6	0,0	-0,2	0,2	0,4

Metsäteollisuus

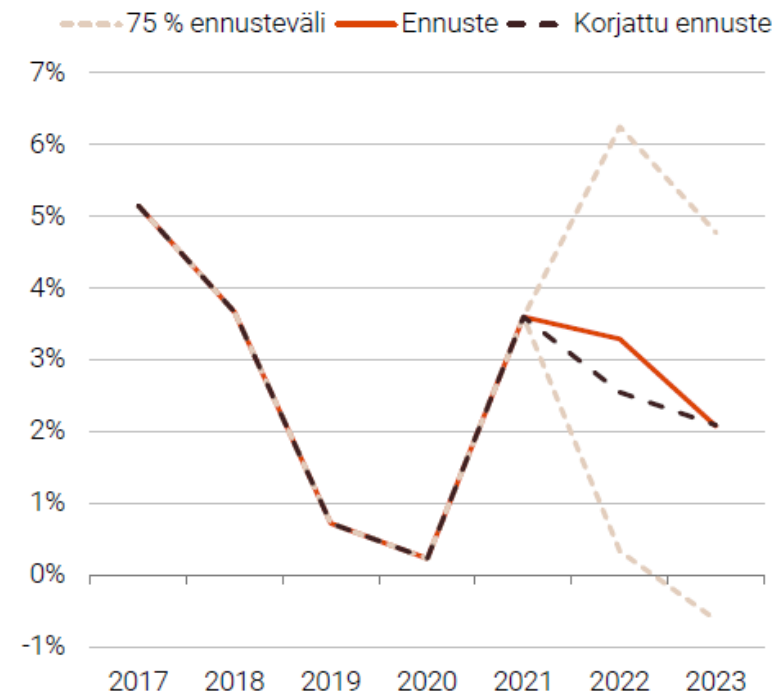
- Metsäteollisuus kasvoi huomattavasti viime vuonna
- Paperiteollisuus supistunut alkuvuonna merkittävästi
- Kaipolan tehdas suljettiin 2020 lopulla
- Viime vuonna suljettiin Veitsiluodon paperitehdas
 - Stora Enson Oulun paperitehdas muutettiin kartonkitehtaaksi
- Sahatavaran kysyntä ollut voimakasta
- Tämän vuoden lopulla uusi saha Raumalle (Metsä group)
- Ensi vuoden lopulla uusi sellu tehdas Kemiin (Metsä group)
- Ennusteen mukaan ala supistuu tänä vuonna mutta kasvaa taas ensi vuonna
- Venäjän-kaupan päättyminen vaikuttaa alaan kielteisesti
- Uusi kapasiteetti näkyy täysimääräisesti vasta vuonna 2024

Rakentaminen

- Rakentaminen ei juurikaan supistunut pandemiassa (arvonlisäys)
 - Yleensä bkt ja rakentaminen kulkee samaan suuntaan
 - Julkiset investoinnit nostivat plussalle
- Rakentamiskustannukset nousseet merkittävästi
- Lupia myönnetty alkuvuonna vähemmän
- Yleinen epävarmuus, nousevat korot
 - Heikentyneet investointinäkymät
- Malliennustetta korjattu alaspäin

KUVIO 2. RAKENTAMINEN (TOL F), TUOTOKSEN VOLYYMIN KASVUENNUSTEET 2022–2023

Lähde: Tilastokeskus, Labore

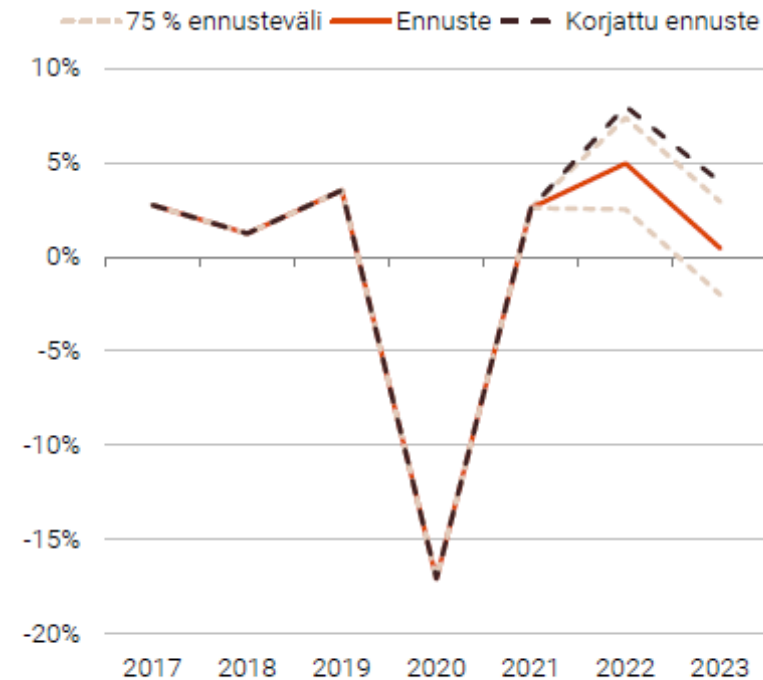
	Malliennuste (%)			Korjattu ennuste (%)	
	2021	2022	2023	2022	2023
Rakentaminen (TOL F)					
Tuotos	3,6	3,3	2,1	2,5	2,1
Tunnit	-0,4	1,6	0,9	0,5	0,4

Kuljetus ja varastointi

- Ala supistui pandemiassa selvästi
- Pandemia vaikutti alatoimialoihin negatiivisesti mutta eri voimalla
 - Vesi ja varsinkin ilmaliikenne supistunut eniten mutta myös maaliikenne
- Maaliikenne palautui jo loppuvuonna mutta ei kokonaan
- Ennusteen mukaan ala palautuu tänä vuonna
- Riski että etätyö vähentää henkilöliikennettä myös pandemian jälkeen
- Venäjän-kaupan päättyminen vaikuttaa alaan kielteisesti

KUVIO 3. KULJETUS JA VARASTOINTI (TOL H), TUOTOKSEN VOLYYMIN KASVUENNUSTEET 2022–2023

Lähde: Tilastokeskus, Labore

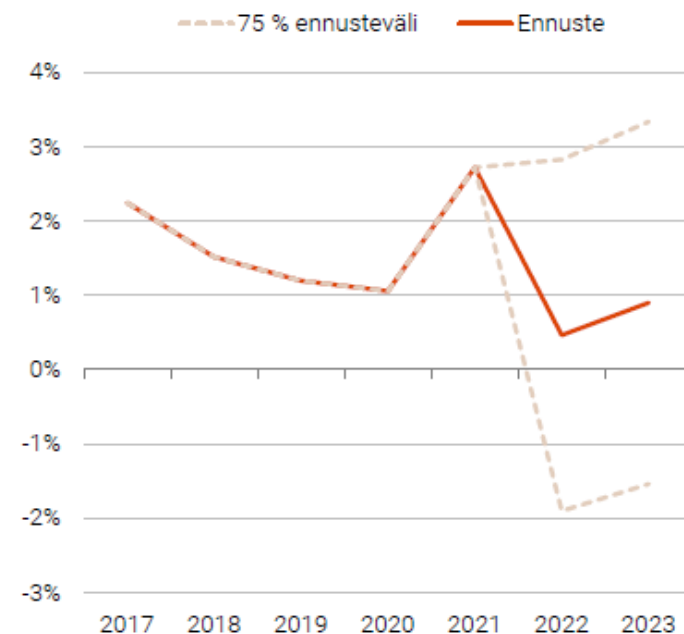
	Malliennuste (%)			Korjattu ennuste (%)	
	2021	2022	2023	2022	2023
Kuljetus ja varastointi (TOL H)					
Tuotos	2,6	5,0	0,5	8,0	4,0
Tunnit	-2,9	2,6	1,1	3,8	2,0
Maa- ja rautatieliikenne (TOL 49)					
Tuotos	4,6	-1,1	0,3	1,5	0,6
Tunnit	1,3	3,3	1,5	2,9	1,5

Kauppa

- Ala selvinnyt pandemiasta hyvin
- Kasvaa tänä vuonna hitaasti, koska
 - Osa kysynnästä palaa palveluihin
 - Kuluttajien heikentynyt ostovoima
 - Venäjän-kaupan päättyminen

KUVIO 4. KAUPPA (TOL G), TUOTOKSEN VOLYYMIN KASVUENNUSTEET 2022–2023

Lähde: Tilastokeskus, Labore

	Malliennuste (%)			Korjattu ennuste (%)	
	2021	2022	2023	2022	2023
Kauppa (TOL G)					
Tuotos	2,7	0,5	0,9	-	-
Tunnit	4,0	-4,5	-1,0	0,3	0,3
Tukkukauppa (TOL 46)					
Tuotos	0,4	0,1	0,4	-	-
Tunnit	-3,4	1,5	0,6	-1,1	-0,6
Vähittäiskauppa (TOL 47)					
Tuotos	3,4	0,7	1,5	-	-
Tunnit	11,0	-4,6	-3,3	1,7	0,7

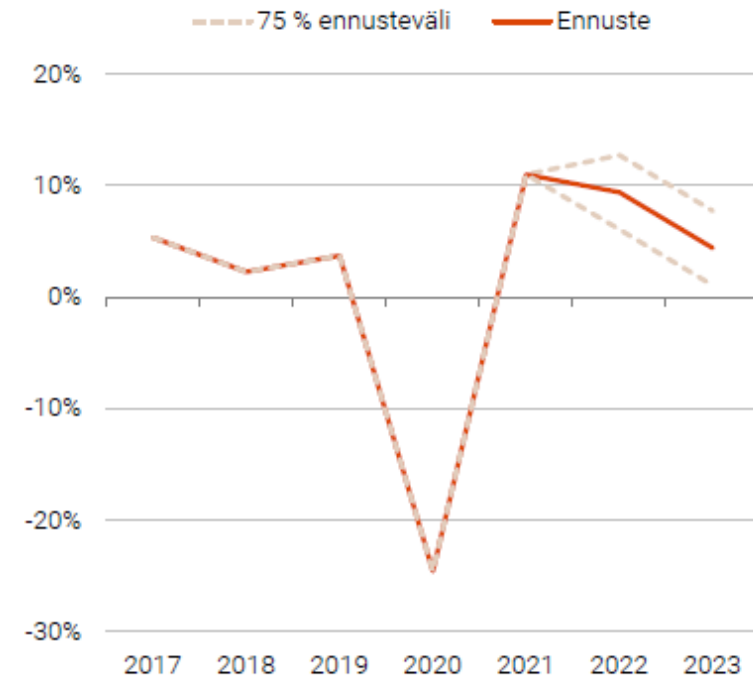

Majoitus- ja ravitsemistoiminta

- Ala yksi eniten pandemiasta kärsineistä
- Nyt näyttää, että kesästä tulee vilkas
- Palautuminen voimakasta tänä vuonna
- Olettavasti jää joitain pysyviä vaurioita ja alan toipumiseen menee kauan
- Turismi (Venäjä - Aasia)

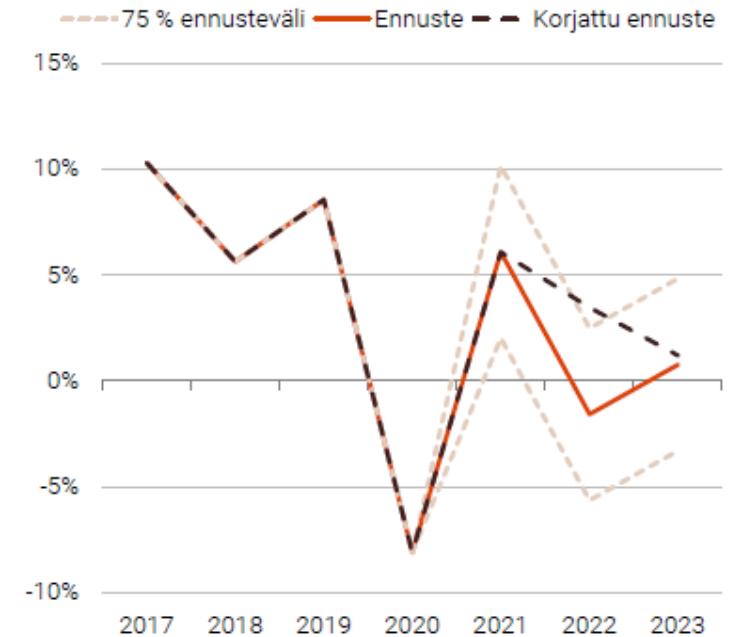
KUVIO 5. MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA (TOL I), TUOTOKSEN VOLYYMIN KASVUENNUSTEET 2022-2023

Lähde: Tilastokeskus, Labore

	Malliennuste (%)			Korjattu ennuste (%)	
	2021	2022	2023	2022	2023
Majoitus- ja ravitsemistoiminta (TOL I)					
Tuotos	11	9,4	4,4	-	-
Tunnit	5,2	8,5	4,3	-	-

KUVIO 6. HALLINTO- JA TUKIPALVELUTOIMINTA (TOL N), TUOTOKSEN VOLYYMIN KASVUENNUSTEET 2022–2023

Lähde: Tilastokeskus, Labore

Hallinto- ja tukipalvelutoiminta

- Ala supistunut pandemian aikana merkittävästi
- Mutta palautui paljolti jo viime vuonna
- Kirjava joukko alatoimialoja joihin pandemia osunut eri voimalla
- Eniten supistunut matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien toiminta yli 60 %
- Kasvu jatkuu tänä vuonna voimakkaana

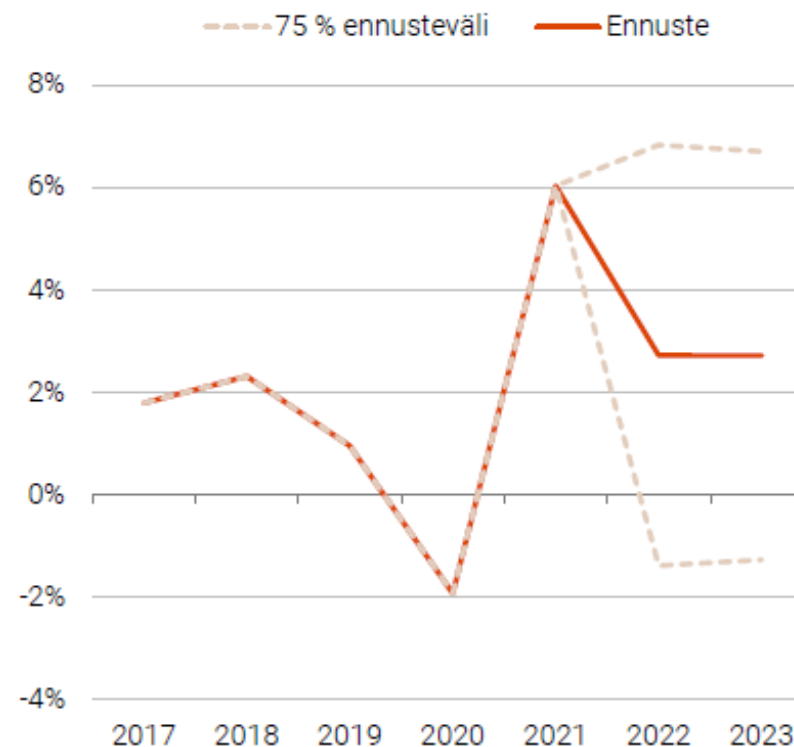
	Malliennuste (%)			Korjattu ennuste (%)	
	2021	2022	2023	2022	2023
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta (TOL N)					
Tuotos	6,1	-1,6	0,8	3,5	1,2
Tunnit	6,3	-0,5	1,0	2,7	1,3
Turvallisuus, vartiointi ja etsiväpalvelut (TOL 80)					
Tuotos	0,1	5,9	2,2	3,0	1,5
Tunnit	1,4	2,6	0,5	1,9	0,1
Kiinteistön- ja maisemanhoito (TOL 81)					
Tuotos	5,0	-4,2	-0,1	1,2	0,2
Tunnit	2,0	-1,2	-0,2	0,5	0,0

Rahoitus- ja vakuutustoiminta

- Ala supistui kohtalaisesti pandemian aikana
- Viime vuonna kasvoi merkittävästi
- Ennustetaan kasvavan tänä ja ensivuonna selvästi

KUVIO 8. RAHOITUS- JA VAKUUTUSTOIMINTA (TOL K), TUOTOKSEN VOLYYMIN KASVUENNUSTEET 2022–2023

Lähde: Tilastokeskus, Labore

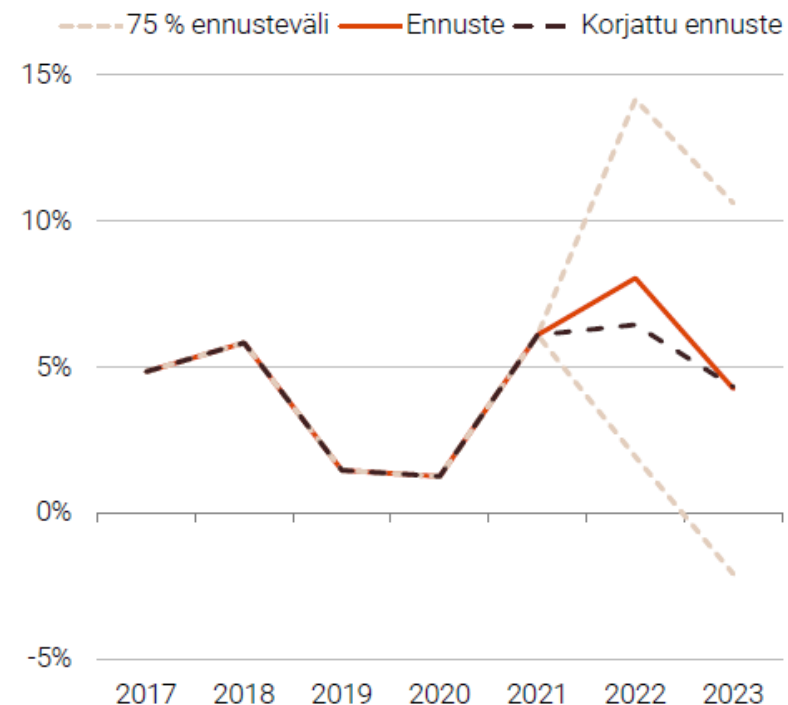
	Malliennuste (%)			Korjattu ennuste (%)	
	2021	2022	2023	2022	2023
Rahoitus- ja vakuutustoiminta (TOL K)					
Tuotos	6,0	2,7	2,7	-	-
Tunnit	-1,3	-1,0	0,4	0,7	0,6

Informaatio ja viestintä

- Ala kasvanut pandemian aikana
- Varsinkin tietojenkäsittelypalvelut (esim. ohjelmointi) kovassa kasvussa
- Jatkaa kasvussa tänä ja ensi vuonna

KUVIO 7. INFORMAATIO JA VIESTINTÄ (TOL J), TUOTOKSEN VOLYYMIN KASVUENNUSTEET 2022–2023

Lähde: Tilastokeskus, Labore

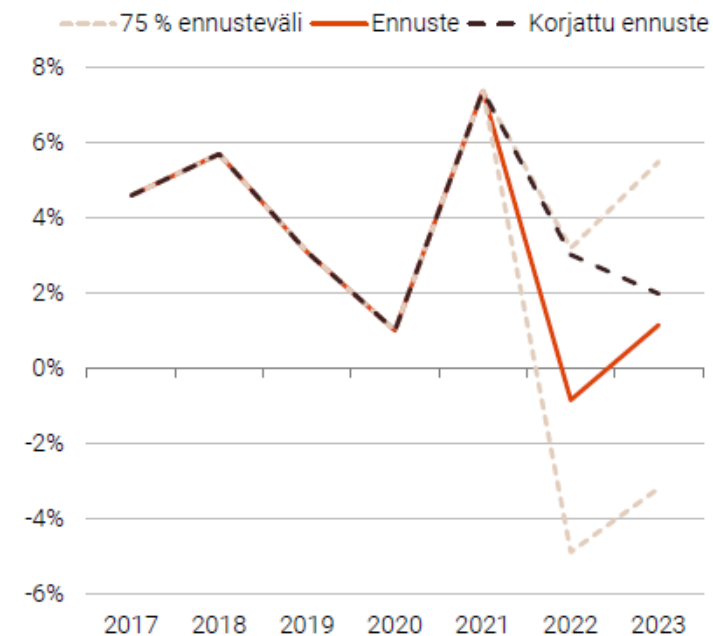
	Malliennuste (%)			Korjattu ennuste (%)	
	2021	2022	2023	2022	2023
Informaatio ja viestintä (TOL J)					
Tuotos	6,1	8,1	4,3	6,5	4,3
Tunnit	2,7	2,8	1,1	2,5	1,2

Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta

- Ala kasvoi hieman pandemian aikana
- Liikkeenjohdon palvelut kasvoivat
 - Mainostoiminta ja markkinatutkimus sekä muut erikoistuneet palvelut liikelämälle näyttäisivät supistuneen selvästi
- Ennustetaan jatkavan kasvussa tänä ja ensi vuonna

KUVIO 9. AMMATILLINEN, TIETEELLINEN JA TEKINEN TOIMINTA (TOL M), TUOTOKSEN VOLYYMIN KASVUENNUSTEET 2022–2023

Lähde: Tilastokeskus, Labore

	Malliennuste (%)			Korjattu ennuste (%)	
	2021	2022	2023	2022	2023
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (TOL M)					
Tuotos	7,4	-0,8	1,2	3,0	2,0
Tunnit	2,7	0,7	1,9	1,1	0,9
Arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi (TOL 71)					
Tuotos	3,7	-2,3	0,3	1,9	1,3
Tunnit	3,1	-1,7	0,1	0,9	0,6

Lopuksi

- Pandemian huomioiminen ennusteissa haastavaa
- Tehdyt ennusteet viime vuodelle kohtuullisen tarkkoja, (joitain poikkeuksia)
- Ukrainan sota ei voinut ennustaa -> tälle vuodelle ennusteet pitkälti uusiksi
- Kriisien aikana malliennusteet menevät usein pieleen -> pandemia, Ukraina -> toimialoittaiset ennusteet vaativat manuaalista käsittelyä
- Ennusteisiin liittyy tavanomaisia aikoja enemmän epävarmuutta

